

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 138 §:n 5 momentin 10 kohta ja 143 §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 143 §:n 5 momentti laissa 1271/2018,
muutetaan 10 c §:n 2 momentti, 75 a §:n 1, 2 ja 4 momentti, 75 c §:n 2 momentti, 78 §:n 3 momentti ja 138 §:n 5 momentin 9 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat 10 c §:n 2 momentti laissa 146/2015, 75 a §:n 1, 2 ja 4 momentti laissa 1459/2011 sekä 75 c §:n 2 momentti ja 78 §:n 3 momentti laissa 75/2016, sekä
lisätään 10 d §:ään, sellaisena kuin se on laissa 146/2015, uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 10 g § seuraavasti:

10 c §

Apurahansaajan vakuutuksen keskeyttämistä koskeva menettely

Apurahansaajan on viipymättä ilmoitettava Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle, kun hän on aloittanut keskeyttämänsä työskentelyn uudelleen. Ilmoituksen saatuaan Maatalousyrittäjien eläkelaitos jatkaa keskeytetyn vakuutuksen voimassaoloa työskentelyn alkamisesta lukien alkuperäisen vakuutuksen mukaista jäljellä olevaa työskentelyaikaa vastaavasti. Apurahansaajan hakemuksesta hänen työtulonsa voidaan vakuutuksen voimassaoloa jatkettaessa tarkistaa 10 g §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä mainitun pykälän mukaisesti.

10 d §

Apurahalla työskentelyn yhdistäminen vahvistettuun vakuutukseen

Apurahansaajan hakemuksesta hänen työtulonsa voidaan 1 momentissa tarkoitetun yhdistämisen jälkeen tarkistaa 10 g §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä mainitun pykälän mukaisesti.

10 g §

Apurahansaajan työtulon tarkistaminen

Jos apurahansaajalle on vahvistettu 10 a §:n mukainen vakuutus vähintään 12 kuukauden ajaksi, vakuutus päätöksellä hänelle vahvistettu työtulo voidaan hänen hakemuksestaan tarkistaa, jos hänen työpanoksensa apurahan turvin tehtävässä työssä muuttuu yhdenjaksoisesti vähintään neljän kuukauden ajaksi hakemuksen vireilletulosta lukien. Työtuloa ei tarkisteta takautuvasti. Työtulon tarkistamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

1) työpanoksen muutos on vähintään 20 prosenttia ja työtulo myös tarkistamisen jälkeen täyttää määrältään 10 a §:n mukaiset vakuuttamisen edellytykset;

HE 27/2023 vp
StVM 7/2023 vp
EV 18/2023 vp

2) tarkistushakemuksen vireille tullessa edellisellä vakuutus päätöksellä vahvistettua vakuutusaikaa on jäljellä vähintään kuukausi; ja

3) apurahansaaja esittää Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle selvityksen siitä, että apurahan myöntäjä hyväksyy esitetyn muutoksen työskentelyaikaan ja työpanokseen.

Apurahansaajalle vahvistettu työtulo tarkistetaan vastaamaan muuttunutta työpanosta prosentuaalisesti siinä suhteessa, mikä vastaa muuttunutta työpanosta verrattuna työpanokseen, jonka perusteella apurahansaajan työtulo viimeksi vahvistettiin.

Työtulon tarkistamisen yhteydessä myös tarkistusajankohtana edellisen vakuutus päätöksen mukainen jäljellä oleva vakuutusaika muutetaan tarkistetun työtulon perusteella. Vakuutusaika muutetaan kertomalla edellä tarkoitettu jäljellä oleva vakuutusaika apurahansaajan edellisen vahvistetun työtulon ja hänelle tarkistetun työtulon suhteella.

Jos apurahansaajalle on samalle tai osittain samalle työskentelyajalle vahvistettu useampia 10 a §:n mukaisia vakuutuksia, vuotuinen työtulo tarkistetaan kunkin vakuutuksen osalta erikseen. Edellä 1 momentissa säädettyjen työtulon tarkistamisen edellytysten on täytyttävä kunkin vakuutuksen osalta erikseen.

75 a §

Työeläkeotteen antaminen

Työeläkeote annetaan maatalousyrittäjälle sähköisenä tai kirjallisena. Ensimmäisen kerran kirjallinen työeläkeote annetaan maatalousyrittäjälle sinä vuonna, kun hän täyttää 20 vuotta. Kirjallista työeläkeotetta ei kuitenkaan anneta, jos maatalousyrittäjä on 2 momentissa tarkoitettulla tavalla valinnut sähköisen työeläkeotteen tai jos hän on käynyt katsomassa sähköisen työeläkeotteen joko lähettämivuonna tai sitä edeltävien kahden kalenterivuoden aikana.

Jos maatalousyrittäjä haluaa työeläkeotteen vain sähköisenä, hänen on valittava sähköinen työeläkeote eläkelaitoksen sähköisessä asiointipalvelussa tai käytävä katsomassa sähköinen työeläkeote verkkopalvelussa vähintään kolmen vuoden välein. Sähköiseen asiointipalveluun kirjautumisessa on käytettävä tietoturvalista ja todisteellista tunnistautumistekniikkaa. Sähköisen työeläkeotteen tarjoaa maatalousyrittäjälle se eläkelaitos, jossa maatalousyrittäjä oli vakuutettu sähköisen työeläkeotteen antamishetkellä tai viimeksi sitä ennen.

Kirjallinen työeläkeote lähetetään muulle kuin 2 momentissa tarkoitettulle sähköisen työeläkeotteen valinneelle Suomessa asuvalle maatalousyrittäjälle kolmantena kalenterivuonna siitä päivästä lukien, kun hän on viimeksi saanut kirjallisen työeläkeotteen tai käynyt katsomassa sähköisen työeläkeotteensa verkkopalvelussa. Kirjallinen työeläkeote voidaan antaa maatalousyrittäjälle myös maatalousyrittäjän pyynnöstä. Kirjallisen työeläkeotteen lähettää se eläkelaitos, jossa maatalousyrittäjä oli vakuutettu työeläkeotteen lähettämivuotta edeltäneen kalenterivuoden lopussa tai viimeksi sitä ennen.

75 c §

Tavoite-eläkeikä työeläkeotteella

Työeläkeote, jossa ilmoitetaan arvio maatalousyrittäjän tavoite-eläkeiästä sekä arvio hänen vanhuuseläkkeensä määrästä tavoite-eläkeiässä, lähetetään muulle kuin osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä olevalle maatalousyrittäjälle viimeistään hänen alinta vanhuuseläkeikänsä tai arvioitua alinta vanhuuseläkeikänsä edeltävän kuudennen kalenterivuoden aikana, jollei hän ole aiemmin työeläkeotteen lähettämivuoden aikana käynyt

katsomassa arviot sisältävää sähköistä työeläkeotetta verkkopalvelussa. Tämän jälkeen arvio maatalousyrittäjän tavoite-eläkeiästä ilmoitetaan muun työeläkeotteen antamisen yhteydessä.

78 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ikäraajat määrätään noudattaen työntekijän eläkelain 83 §:ää. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa asetuksella 1 momentissa tarkoitetut ikäraajat vuosittain viimeistään kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona maatalousyrittäjä täyttää 62 vuotta.

138 §

Sovellettavat säännökset

Tätä lakia toimeenpantaessa sovelletaan tässä luvussa säädetyn lisäksi, mitä:

9) työntekijän eläkelain 209 §:ssä säädetään tietojen eteenpäin luovuttajan vastuusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024.

Helsingissä 8.12.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen